

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Vedlikehold og distribusjon av sorter egnet for økologisk dyrking og håndverksbakst. Hva sier regelverket og hvilke muligheter har vi?

Markdag i prosjektet «Kvalitetskorn», Nord-Trøndelag

Pia Borg, 18. juli 2017

Regelverk

- Forskrift om prøving og godkjenning av plantesorter (EØS)
- Forskrift om såvarer (EØS)

- EU direktiv 1966/402 om handel med såkorn
- EU direktiv 2002/53 om felles sortsliste
- EU direktiv 2008/62/EF om bevaringsverdige sorter

Nye linjer som ikke er godkjent som sort I

Søke om godkjenning som **ordinær sort**

- DUS-test, 2 år (totalt kr 12 000 – 24 000,-)
- Verdiprøving, 3 år (totalt kr 42 000,-)
- Såvareforretning, kategori B
- Sertifisert såvare (gebyr per parti, kr 755,-)
- Tillatelse til omsetning av ikke enda godkjent sort (såvareforskriften § 21a, vedlegg A12).

Bevaringsverdige sorter

Landsort/sort som er naturlig tilpasset lokale eller regionale forhold og som er truet av genetisk erosjon.

- Være av interesse for bevaring av plantegenetiske ressurser
 - Opprinnelsesområde må identifiseres
 - Vedlikehold av sorten skal foregå i opprinnelsesområdet
- Ikke beskyttet av planteforedlerrett
 - Ikke på sortsliste (siste to år)

Bevaringsverdig sort: Krav til søknad om godkjenning

- Søknad rettes til Mattilsynet på eget skjema
- Gebyr: 1 505,- pluss 100,-
- Opprinnelse og opprinnelsesområde
- Navn og evt. kjente synonymmer
- Beskrivelse av sorten
- Bruksverdi og dyrkingsegenskaper
- Bevaringsverdi
- Planlagt praksis for vedlikehold av sorten

Mattilsynet
Regionkontoret for Oslo, Akershus og Østfold
Felles postmottak
Postboks 383, N-2381 Brumunddal
Tlf. 64 94 44 00 Faks 64 94 44 10

Søknadsnr.
(7 siter av Mattilsynet)

Søknad

om godkjenning av bevaringsverdig sort
for opptak på norsk offisiell sortliste

1. Søker

Navn: _____ Organisasjons-/personnummer: _____

Adresse: _____ Telefon: _____

E-postadresse: _____ Telefaks: _____

2. Sorten

Slekts- og artsnavn (latin): _____ Norsk artsnavn: _____

Forslag til sortsnavn: _____

Eventuelle synonymmer som du kjenner til: _____

Sorten finnes i NordGen (tidligere Nordisk genbank):

Ja. Kommentarer: _____

Nei

Vet ikke

3. Opprinnelsesområde

Angi sortens opprinnelsesområde: _____

4. Beskrivelse av sorten

Følgende dokumentasjon som beskriver sorten vedlegges:

DUS-test

Teknisk spørreskjema

Annet, angi hva: _____

5. Beskrivelse av sortens bruksverdi og dyrkingsegenskaper

Følgende dokumentasjon vedlegges:

Resultater fra uoffisielle forsøk

Erfaringer fra praktiske forsøk med dyrking, oppfostring og bruk

Annet, angi hva: _____

Bevaringsverdig sort: Krav til omsetning av såvare

- Godkjent såvareforretning kategori C (§ 4, A3)
- Melding om avl (§ 9)
- Avlet på utsæd produsert i henhold til en nærmere definert praksis for vedlikehold av sorten (§ 7).
- Tilnærmet samme dyrkingsregler som for sertifisert såvare (§ 8, A5)
- Plikt til internkontroll (§§ 26, 27)
- Vekstkontroll – floghavre (§ 10)
- Laboratoriekontroll: offentlig/autorisert prøvetaker og laboratorium (§ 14)
- Tilfredsstiller kvalitetskravene til klasse sertifisert (§§ 13, 21 vedlegg B1, C1 eller D1). Tilfredsstillende sortsrenhet.
- Varedeklarasjon (§ 18, E)

Nye linjer som ikke er godkjent som sort II

Søke om dispensasjon for omsetning i
«**lukket system**»

- Må søke om dispensasjon fra såvareforskriften, § 38.
- Omsetning av såkorn må holdes innenfor det lukkede systemet
- Dyrkerne får ikke eiendomsrett til såkornet eller høstproduktet
- Bare såkornleverandøren kan selge mel og annet produsert med dette såkornet som utgangspunkt.

Heterogent materiale til bruk i økologisk produksjon

Mulig forsøksprosjekt i EU

- Formål: fastsette kriterier for heterogent materiale til bruk i økologisk produksjon.
- Heterogent materiale = materiale som har et høyt nivå av diversitet og som derfor ikke tilfredsstille kravet som stilles ensartethet i en DUS-test.
- Heterogent materiale er ikke: en sort eller blanding av definerte sorter.
- Materialet skal være økologisk produsert.